TENS – KOMPLEMENT VID SÅRLÄKNING

Kan den traditionella smärtlindringsmetoden TENS (Transkutan Elektrisk Nervstimulering) ge positiva effekter på sårläkningsprocessen? Resultatet av ett utvecklingsarbete i Eksjö kommun tyder på det. Av 46 kroniska bensår som bl.a. behandlats med TENS läkte 75 % på i genomsnitt 3,5 månader!

TENS-behandling på sår ger bl.a:

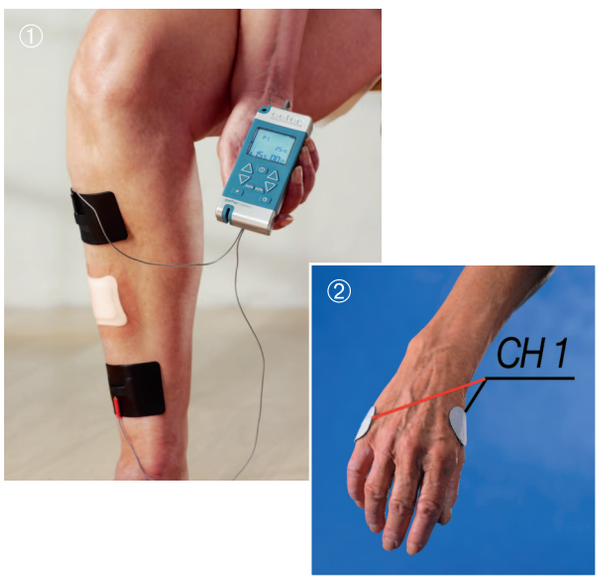
- **Smärtlindring**
  Ett smärtande sår läker långsammare eftersom adrenalinet, som kroppen själv producerar, hindrar att syre och näring transporteras till vävnaden.
- **Ökad blodcirkulation**
  De elektriska impulserna vid TENS-behandling ger även en cirkulationsökning som gör att sårläkningsprocessen påskyndas. Cirkulationen ökas dessutom av att patienten blir mer rörlig av smärtlindringen.
- **Antibakteriell effekt**
  Studier pekar på att TENS ökar tillförseln av bl.a. leukocyter och fagocyter.
- **Effekter på cellulär nivå**
  Studier tyder också på att TENS ger en ökad protein-tillverkning.

Behandlingsförslag

1. Två eller fyra elektroder placeras på ömse sidor om såret – se bild. OBS! Vid nedsatt beröringskänsla begränsas strömstyrkan till 20,0 mA. Ställ in TENS-stimulatorn på högfrekvent stimulering (Program 1 i CEFAR BASIC). Slå på stimuleringen och öka sakta strömstyrkan tills dess att patienten känner en behaglig surrande, pirrande känsla. Vanlig behandlingstid är 30 minuter, 2 gånger/dag.
2. Elektroderna sätts så nära såret som möjligt men på frisk hud. För att inte störa sårets läkning brukar som regel innerbandaget sitta kvar under behandling.
3. TENS-behandling på handens akupunkturpunkter har visat sig ge en generell cirkulationsökning. Två små elektroder placeras på akupunkturpunkter LI4 och SI3 – se bild. Ställ in TENS-stimulatorn på lågfrekvent stimulering (Program 2 i CEFAR BASIC). Stimuleringen ska ge muskelryckningar i handen utan att vara obehaglig. Vanlig behandlingstid är 30 minuter, 2 gånger/dag.

Att tänka på vid TENS-behandling *© Eksjö Kommun*

- TENS ersätter inte kärlkirurgisk åtgärd i de fall där det behövs, inte heller annan adekvat sårvårdsbehandling.
- Såravritning görs 1 gång per månad.
- Såret brukar vätska sig och kan bli större de första veckorna. Detta är vanligtvis ett resultat i upprensningsfasen.
- Antibiotikabehandling eller annan infektion utesluter inte att TENS kan användas. Om huden är röd och infekterad så att elektroderna ej kan sättas lämpligt ska sjukgymnast konsulteras för bedömning av annan placering av elektrod-erna eller om man bör göra ett uppehåll med TENS.

Referenser:

1. Kloth, L.C. *Electrical stimulation for Wound Healing: A review of evidence from in vitro studies, animal experiments and clinical trials.* Lower extremity wounds 4(1); 2005 pp. 23-44.
2. Burssens, P et al. *Influence of burst TENS stimulation on collagen formation after Achilles tendon suture in man. A histological evaluation with Movat's pentachrome stain.* Acta Orthopaedica Belgica, Vol. 71-3-2005.
3. Kaada, B. *Promoted healing of chronic ulceration by transcutaneous nerve stimulation (TNS).* VASA, Band 12, 1983; Heft 3: 262-269.

CEFAR BASIC

CefarCompex by DJO GLOBAL

DJO Nordic AB – Murmansgatan 126 – 212 25 Malmö
Tel: 040 39 40 00 – Fax: 040 39 40 99
E-post: info@cefarcompex.com – www.cefarcompex.com

Art.nr. M1021-6 • 2011/06